

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๕๘

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๗ ส่งคำร้องของบริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด จำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขคำที่ ง. ๕๘/๒๕๕๕ ระหว่างบริษัทเงินทุน เกียรตินาคนิ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับบริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด ที่ ๑ (ผู้ร้อง) กับพวก รวม ๒ คน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

๒. ข้อเท็จจริงตามฟ้องสรุปได้ว่า บริษัทเงินทุน เกียรตินาคนิ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องในข้อหาเกี่ยวกับการกู้ยืม ค่าประกัน ตัวเงิน จำนอง โอนสิทธิเรียกร้องสืบเนื่องมาจากเดิมผู้ร้องซึ่งใช้ชื่อเดิมว่า บริษัท วี.เอส.เอ. โฮลดิ้ง จำกัด ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจเงินทุน ได้โดยกู้ยืมเงินกันในจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. เมื่อผู้ร้องรับเงิน ผู้ร้องจะออกตัวสัญญาใช้เงิน ชำระเงินที่ขอรับไปและยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๔ ต่อปี อัตราดอกเบี้ยนี้จะขึ้นลงตลอดอายุสัญญา ซึ่งธนาคารจะประกาศเป็นคราวๆ ไป

๔. ผู้ร้องได้นำที่ดิน น.ส.๓ ก ตำบลคงมหาวัน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย มาจดทะเบียน จำนองประกันหนี้ โดยตกลงชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๑ ต่อปี และหากมีการบังคับจำนองได้เงินไม่พอชำระหนี้ ก็ยอมรับผิดชำระเงินที่ขาดอยู่จนครบ และได้ให้นายวิระวัฒน์ ชลวณิช จำเลยที่ ๒ ในคดีดังกล่าวเป็นผู้ค้ำประกันในการกู้ยืมเงิน

๕. ต่อมากระทรวงการคลังได้มีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร จำกัด (มหาชน) คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินจึงเข้าควบคุมดำเนินการแทน โดยทำการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของเจ้าหนี้เดิมมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งต่อมาเจ้าหนี้โดยองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินผู้กระทำการแทนตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ขายสินเชื่อบริษัทนี้และสิทธิเรียกร้องกับเอกสารที่เกี่ยวข้องของเจ้าหนี้เดิมให้แก่โจทก์ ซึ่งรวมถึงสินเชื่อบริษัทนี้ สิทธิเรียกร้องและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมูลหนี้ของผู้ร้องในคดีนี้ รวมทั้งได้โอนสิทธิและหลักประกันทั้งปวงตามสัญญากู้ยืมเงิน คำประกัน จำนอง ของผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ โจทก์จึงได้รับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้เดิมที่มีต่อผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ทั้งหมด ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทเจ้าหนี้เดิมให้แก่โจทก์ สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐

๖. อย่างไรก็ตาม โจทก์ได้แจ้งผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ทราบถึงการโอนภาระหนี้สินและให้ผู้ร้องกับจำเลยที่ ๒ ชำระเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยที่ค้างต่อโจทก์ แต่ยังคงเพิกเฉย โจทก์จึงได้มอบอำนาจให้ทนายความ มีหนังสือบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องและบอกกล่าวทวงถามพร้อมบอกกล่าวบังคับจำนอง โดยให้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างให้โจทก์และไถ่ถอนจำนองให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ แต่ผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ก็ยังคงเพิกเฉยโจทก์จึงฟ้องผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ให้ต้องรับผิดชอบโดยชำระเงินต้นค้างชำระเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จนถึงวันฟ้องคิดเป็นดอกเบี้ยจำนวน ๗,๓๕๒,๑๔๑.๗๗ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ร้องต้องชำระให้โจทก์ถึงวันฟ้องทั้งสิ้นจำนวน ๑๗,๓๕๒,๑๔๑.๗๗ บาท พร้อมทั้งต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของเงินต้นจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น หากไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน โจทก์ขอให้ชำระหนี้เอาจากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จดทะเบียนจำนองไว้โดยนำออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้โจทก์ หากได้เงินไม่พอชำระหนี้ ผู้ร้องและจำเลยที่ ๒ ต้องรับผิดชอบชำระหนี้จำนวนที่ขาดจนครบ

๗. ผู้ร้องให้การสรุปได้ว่า โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี เนื่องจากต้องห้ามตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ และตามประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ รวมทั้งประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยโจทก์ซื้อหนี้ในอัตราเพียงร้อยละ ๒๐ ของต้นเงิน แต่โจทก์ก็นำคดีมาฟ้องเรียกถึง ๑๗ ล้านบาทเศษ เป็นการค้ากำไรเกินควร และหากรัฐโอนสิทธิขายหนี้ในอัตราร้อยละ ๒๐ ประชาชนก็จะสามารถฟื้นเศรษฐกิจได้ การโอนสิทธิเรียกร้องให้ต่างชาติที่ฉวยโอกาสวิกฤตทางเศรษฐกิจ จึงเป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปปรากฏตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๑ เป็นเหตุสุดวิสัยที่สถาบันการเงินและประชาชนจะชำระหนี้ได้ จึงไม่ถือว่าผู้ร้องผิดนัด โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ ฟ้องของโจทก์ไม่มีผลบังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

๘. ตามคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้ศาลส่งปัญหาบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๖ สรุปความได้ว่า ผู้ร้องอ้างว่าพระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ในประเด็นเกี่ยวกับหนี้ด้อยคุณภาพที่ไม่สามารถเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้จากโจทก์เป็นบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยได้ เพราะเป็นการบังคับใช้แก่คนกลุ่มเดียว คือ ลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐ และลูกหนี้ของสถาบันการเงินของเอกชนที่เป็นนิติบุคคล โดยละทิ้งลูกหนี้บุคคลธรรมดาของสถาบันการเงินของเอกชน ทั้งที่ลูกหนี้บุคคลธรรมดาของสถาบันการเงินของเอกชนบางรายมีกิจการใหญ่โตกว่าหลายสิบเท่าตัว (ในเรื่องพิชารณานี้ ศาลแพ่งมิได้มีคำสั่งให้ส่งคำร้องเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมายังศาลรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด)

๙. ต่อมาผู้ร้องได้ขอให้ศาลส่งบทกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความแพ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๓๐ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ สรุปความได้ว่า ภายหลังที่ก่อนนี้ในคดีนี้แล้ว ได้มีวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้การชำระหนี้กลายเป็นพันธวิสัยและมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๑ ได้วินิจฉัยไว้เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ซึ่งวิกฤตดังกล่าวทำให้ผู้ร้องกลายเป็นบุคคลพันธวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ และจะต้องได้พักหนี้ชั่วคราวจนกว่าเหตุสุดวิสัยจะจบสิ้นลง หรือจนกว่าค่าเงินบาทจะกลับมาอยู่ที่ ๒๕ บาทต่อเหรียญสหรัฐ การที่โจทก์ฟ้องผู้ร้องให้ชำระหนี้เป็นการฟ้องขอให้ศาลนำเอาบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘ และ มาตรา ๒๐๔ มาใช้บังคับกับผู้ร้องในขณะที่วิกฤตทางเศรษฐกิจยังไม่จบสิ้น ซึ่งผู้ร้องควรจะต้องได้รับการคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๑๕

และเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ ซึ่งต่อมาศาลแพ่งได้มีรายงานกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขดำที่ ง.๕๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๗ ให้ส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

๒. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๘ คำว่า “เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคล ผู้ต้องหาประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น

มาตรา ๑๕๐ การใดมีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายเป็นการพนันวิสัยหรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๑๕๔ ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่ง การชำระหนี้ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมิได้

มาตรา ๒๐๔ ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ไซ้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว

ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนดไซ้ ท่านว่า ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลย วิธีเดียวกันนี้ท่านให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า ก่อนการชำระหนี้ ซึ่งได้กำหนดเวลาลงไว้อาจคำนวณนับได้โดยปฏิทินนับแต่วันที่ได้บอกกล่าว

มาตรา ๒๐๕ ตราบใดการชำระหนี้ที่หนี้ยังมีได้กระทำลงเพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่ง ซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ตราบนั้นลูกหนี้ยังหาได้ชื่อว่าผิดนัดไม่

มาตรา ๒๐๕ ถ้าการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัยเพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นภายหลัง ที่ได้ก่อนนี้ และซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบนั้นไซ้ ท่านว่าลูกหนี้เป็นอันหลุดพ้นจากการชำระหนี้ที่นั้น

ถ้าภายหลังที่ได้ก่อนนี้ขึ้นแล้วนั้น ลูกหนี้กลายเป็นคนไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ไซ้ ท่านให้ถือเสมือนว่าเป็นพฤติการณ์ที่ทำให้การชำระหนี้ตกเป็นอันพ้นวิสัยจะนั้น

๓. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๕๕ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้

มาตรา ๒๓๑ ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นชัยชนะ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกมาตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

.....๑๗๑.....

มาตรา ๒๕๐ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินอย่างใดของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ห้ามไม่ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอื่นยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นซ้ำอีก แต่ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเช่นว่านี้มีอำนาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ตนเข้าเฉลี่ยในทรัพย์สินหรือเงินที่ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นได้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ไม่ว่ากรณีใด ๆ ห้ามมิให้ศาลอนุญาตตามคำขอเช่นว่านี้ เว้นแต่ศาลเห็นว่าผู้ยื่นคำขอไม่สามารถ
เอาชำระได้จากทรัพย์สินอื่น ๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรในอันที่จะสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้
ตามคำพิพากษาเพื่อชำระค่าภาษีอากรค้างให้มีสิทธิขอเฉลี่ยในทรัพย์สินที่เจ้าพนักงานดังกล่าวได้ยึดหรือ
อายัดไว้ก่อนแล้วเช่นเดียวกับเจ้าหนี้ตามคำพิพากษตามความในวรรคหนึ่ง แต่ถ้าเจ้าพนักงานมิได้ยึด
หรืออายัดไว้ก่อน ให้ขอเฉลี่ยได้ภายในบังคับของบทบัญญัติวรรคสอง

ในกรณีที่ยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น คำขอเช่นว่านี้ให้ยื่นก่อนสิ้น
ระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้น

ในกรณีอายัดทรัพย์สิน ให้ยื่นคำขอเสียก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันชำระเงินหรือ
ส่งทรัพย์สินตามที่อายัดไว้

ในกรณียึดเงิน ให้ยื่นคำขอเสียก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันยึด

เมื่อส่งสำเนาคำขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจ่ายเงินหรือทรัพย์สิน
ตามคำบังคับไว้จนกว่าศาลจะได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาด เมื่อศาลได้มีคำสั่งประการใดและส่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดี
ทราบแล้ว ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปฏิบัติไปตามคำสั่งเช่นว่านั้น

ในกรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาผู้ยึดสิทธิในการบังคับคดี หรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับคดี
ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด ผู้ขอเฉลี่ยหรือผู้ยื่นคำร้องตามมาตรา ๒๘๗ หรือตามมาตรา ๒๘๘
มีสิทธิขอให้ดำเนินการบังคับคดีต่อไป

คำสั่งอนุญาตของศาลตามวรรคแปดให้เป็นที่สุด

ประเด็นการวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๘๐ และ
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓
และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

๑. ประเด็นที่ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐
หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า
ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยในคำร้องนี้ จึงมีว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ซึ่งเป็นบททั่วไปว่าด้วยเรื่องอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองบุคคลตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมจะกระทำมิได้

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เป็นบทบัญญัติที่จะใช้ภายหลังจากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แล้วแต่ฝ่ายแพ็ดคดีมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ มิได้มีข้อความเกี่ยวกับการใช้อำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ แต่อย่างใด และบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับกับบุคคลโดยเสมอกันและให้ความคุ้มครองแก่คู่ความในคดีอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ แต่อย่างใด

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ